

A nyomorból kivezető út az iskolából indul

Milyen iskolákra van szükség, ha ?munkaalapú társadalmat? akarunk építeni? Elég-e, ha az iskola csupán szakképesítést ad, és milyen szerep jut a társadalmi tőkének is nevezett, fiatalokban megszerzett kapcsolati hálónak? A Magyar Nemzet január 8-án közreadott cikkében Pápay György a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alelnökének, Vecsei Miklósnak gondolatmenetét idézi, miszerint ha egy gyerek eljut az érettségiig, az a gyerek ?már meg van mentve?.

Milyen típusú képzésre van inkább szükség ahhoz, hogy a többség munkából és ne állami segélyből tartsa fenn családját? Kitörni a nyomorból, beilleszkedni a többségi társadalomba – ez az oktatásban valósulhat meg Vecsei Miklós szerint. A Máltai Szeretetszolgálat alelnöke az előző év végén az Info Rádió Aréna című műsorában beszélt ezekről a kérdésekről, megállapításaira most a Magyar Nemzet hivatkozott: „Az integráció az oktatásban valósulhat meg, később már nagyon nehéz. Tehát ha egy gyerek az általános iskolában nem is tud integrált környezetben tanulni, de tovább tanul, és adja Isten, gimnáziumba kerül, az a gyerek meg van mentve. Teljesen mindegy, hogy honnan jön. Egy érettségivel ma Magyarországon lehet boldogulni, az érettségivel van a választóvív, nem a szakmánál. És azért nem, mert nem a szakvégzettség számít, hanem a kapcsolat. Mindenben, mindegyikünk életében a kapcsolat erősebb, mint a végzettség. Akkor fogok elhelyezkedni jó helyen, ha az én jó barátom jó helyen dolgozik, és beajánl. [...] Lehet, hogy én nem megyek tovább egyetemre, de a padeszomszédom továbbmegy, és az ő kapcsolati hálója valahol az enyém is lesz.” A cikk írója ezt a nézetet állítja szembe azzal a vélekedéssel, hogy mint írja a borsodi család gyermekének a szakmunkás iskolába célszerű járnia, hogy ezáltal minél előbb munkába állhasson, önálló keresethez jusson kiutat találva így a nyomorból. A társadalmi tőkének nevezett kapcsolati potenciál azonban sokkal nagyobb az érettségit adó intézményekben, így az ott tanuló diákok nagyobb eséllyel találhatnak munkát a jövőben, mint azok, akik bár megszerzik a szakmai tudást, de nem bővül ismeretségi körük.

Mint Vecsei Miklós több évtizedes szociális szakmai tapasztalatokra alapozva állítja: az előrelépést, a nyomorból való kilábalást nem a szakképesítés megszerzése szolgálja leghatékonyabban, hanem az, ha a hátrányos helyzetű gyerekeknek lehetősége van minőségi „tőkefelhalmozásra”. Hiszen hiába lesz szakmája, ha nem rendelkezik azokkal a kapcsolatokkal, amelyek az elhelyezkedését segítenék, s amelyekre más képzési formában nagyobb eséllyel tudna szert tenni. Mindez pedig máris egészen más fénytörésbe helyezi a gimnázium kontra szakiskola kérdést. – írja cikkében Pápay György. A szerző vélekedése szerint a szociális tőkefelhalmozás jelensége hasonlóképpen hozzáadott értéként jelenik meg a felsőoktatási képzésben is. Vecsei Miklós szavaiból kiinduló elemzése alapján, aki túl hamar kilép az oktatási rendszerből, piacképtelenné válik, míg aki érettségit szerez és lediplomázik, olyan kapcsolati hálót épít ki, melynek segítségével könnyebben jut munkához és válhat a társadalmon hasznos tagjává. Eltartó lesz, nem pedig a szociális rendszer eltartottja.

A kapcsolati tőke hiánya nehezítheti meg a hosszú ideig külföldön dolgozó magyar munkavállalók hazatérését és újbóli hazai munkavállalását - veti fel a problémát a cikk. Ezért tehát, a kormánynak, mely prioritásként kezeli a külföldön dolgozó magyar fiatalok hazacsábítását, továbbá a munkanélküliség és az ezzel összefüggő nyomor felszámolását, figyelembe kell vennie az oktatási rendszer, szűkebb értelemben a képzési formák átalakításakor a megszerzhető szaktudáson túl a kialakítható kapcsolati tőke minőségét is. Mert mint Pápay György írja publicisztikája végén: Megfelelő kapcsolatok, ifjúkorban kötött szövetségek nélkül ugyanis a legtehetségesebbek sem jutnak messzire.

Ajánljuk figyelmükbe a teljes cikket az mno.hu oldalán.